

Memo

aan		
van	M. Beterams MSc.	ecoloog Ingenieursbureau Oranjewoud
	M. Korthorst	ecoloog Ingenieursbureau Oranjewoud
datum	8 augustus 2013	
project	Ontwikkeling drie woningen, Zonnedaauw te Limmen	
projectnummer	262754	
betreft	Quick scan Flora- en faunawet	

De familie De Bruin is voornemens om drie woningen te bouwen aan de Zonnedaauw te Limmen in de gemeente Castricum. Om dit voornemen mogelijk te maken wordt een postzegelbestemmingsplan opgesteld. De woningen worden ontwikkeld op een locatie waar op dit moment tuinen en een grasveld aanwezig zijn. De bomen die nu aanwezig zijn in het plangebied, zullen gekapt worden. Een onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan vormt de toetsing aan de flora- en faunawet en een onderzoek naar de beschermde natuurwaarden.

Doel van deze memo

In de zomer van 2013 is veldwerk verricht naar de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in het plangebied. In deze memo zijn de bevindingen van het veldwerk en de conclusies hiervan weergegeven.

Wettelijke achtergrond

De bescherming van bijzondere soorten is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen speciale beschermingszones welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

In het kader van de Flora- en faunawet wordt een groot scala aan dier- en plantensoorten beschermd. Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen (bijvoorbeeld van uilen, roofvogels, vleermuizen) mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaatsen worden verwijderd of vernield. Alle beschermde Nederlandse soorten zijn opgenomen in 3 tabellen. Soorten uit tabel 1 zijn licht beschermd, soorten uit tabel 3 zijn strikt beschermd.

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingbesluit bij artikel 75 Flora- en faunawet van kracht. Voor de algemene soorten van tabel 1 geldt sindsdien een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Bij verstoring of negatieve effecten op flora en fauna die op tabel 2 of 3 staan vermeld is een ontheffingsprocedure noodzakelijk. Daarnaast is afhankelijk van de soort en beschermingsregime aanvullende maatregelen noodzakelijk.

Veldbezoek

Het plangebied is bezocht op 19 juli 2013 bij zonnig en warm weer. Onderstaande foto's geven een indruk van het plangebied. Het gedeelte van het plangebied aan de zijde van de Zonnedaauw is een grasveld zonder floristisch interessante soorten, zie foto linksboven. Tussen het grasveld en de tuinen binnen het plangebied is een beschoeide watergang gelegen, zie foto rechtsonder, die drooggevalen was. Dit betekent dat er geen vissen aanwezig. Amfibieën werden niet aangetroffen en worden evenmin verwacht door het gebrek aan water op het plangebied. Tussen de watergang en het grasveld is een smalle strook van ruigtevegetatie aanwezig, met Paardenbloem, Brandnetel en verschillende grassen. De tuinen, die bij de achterliggende huizen horen, vormen gedeeltelijk onderdeel van het toekomstige plangebied; ze zijn zichtbaar op alle foto's. Aan de kant van de beschoeide watergang en aan de zijkant van de tuin, gelegen tegen de Mattenbies aan, zijn een aantal volgroeide bomen aanwezig, waaronder Zwarte Els, Berk, Populier en coniferen. Deze bomen bieden nestgelegenheid voor verschillende vogelsoorten, hoewel tijdens het

memonummer:

veldbezoek geen nesten zijn aangetroffen. Wel zijn de algemene vogelsoorten Kauw, Merel, Houtduif en Kraai waargenomen.

In de bomen zijn evenmin vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen waargenomen. De rest van de tuin(en) bestaat met name uit struiken, zoals Rozenstruiken, Klimop en coniferen. De tuin aan de andere zijde dan de Mattenbies zag er verwilderd uit met verschillende grassen en ruigtevegetatie, terwijl aan de zijde van de Mattenbies de tuin meer onderhouden is. In het midden van de tuin aan de kant van de watergang bevindt zich een overdekte zitplek (zie foto rechtsboven); dit is geen geschikte locatie voor onder andere vleermuizen, aangezien het dak enkellaags is.

Aanwezige natuurwaarden

Zoogdieren

Het grasveld is geschikt leefgebied voor algemene en wijdverspreide soorten zoals verschillende soorten muizen en spitsmuizen, Haas en Mol die in het plangebied zullen voorkomen. In de tuinen zijn dergelijke algemene soorten als muizen, spitsmuizen en Mol eveneens te verwachten.

Door de aanwezigheid van bomen in het plangebied, kan het interessant zijn voor verschillende vleermuissoorten om in het gebied te foerageren. Het is niet uitgesloten dat algemene soorten als de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger in de directe omgeving voorkomen. Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als vaste verblijfplaats, als foerageerroute of als navigatieroute/vaste vliegroute. Als vaste verblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruik maken van bebouwing of van hopen in bomen, afhankelijk van de soort. In het plangebied zijn twee matige voor vleermuizen geschikte hopen aangetroffen, zie onderstaande foto's.

Niet alle vleermuissoorten hebben hun verblijfplaats in bomen. De verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis, één van de meest algemene soorten in ons land, wordt enkel in gebouwen aangetroffen. Soorten die wel in hollen in bomen worden gevonden, zijn: de Baardvleermuis, Watervleermuis, Franjestaart, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en de Grootoorvleermuis. De drie laatstgenoemde soorten komen conform Telmee.nl in de ruime omgeving van het plangebied voor. De Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis zijn aangetroffen in het zuiden van Heiloo, op enkele kilometers van het plangebied en de Grootoorvleermuis iets dichterbij tussen Heiloo en Limmen.

De Ruige dwergvleermuis is een seizoensgebonden langeafstandsmigrant waarvan bekend is dat alleen kraamkolonies in Noord-Holland zijn gevonden; als kraamkolonie zijn dergelijke hollen geheel ongeschikt. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend. Roepende territoriale mannetjes en paarverblijven zijn gevonden in nest- en vleermuiskasten, in boomholtes en achter daklijsten en betimmeringen. De boomholtes zouden daarmee als winter- of paarverblijf voor deze soort kunnen dienen. Dit is naar verwachting echter niet het geval. De soort is niet in hetzelfde kilometervak als het plangebied waargenomen, maar op enkele kilometers afstand. Daarnaast bestaat het voorkeursbiotoop uit half open bosrijk landschap. Ruige dwergvleermuizen worden met name waargenomen in bosranden, lanen, boven open plekken in bos en langs houtwallen. Deze tuinen te middenn van een stedelijke omgeving voldoen daarmee niet aan de biotoop waar deze soort normaliter wordt aangetroffen. Daarnaast zijn geen sporen van vleermuisfeces zichtbaar en is daarmee bewoning door vleermuizen niet direct waarschijnlijk.

De Rosse vleermuis komt van origine voor in bossen, en in specifieke biotooptypen als: oeverbossen, gematigde beukenbossen en op de overgang naar mediterrane eikenbossen. De soort bewoont een groot spectrum aan biotopen, waarbij een voorwaarde is dat sprake is van voldoende aantallen bomen of hoog vliegende insecten, welke als voedsel dienen. Spechtengaten hebben als verblijfplaatsen een grote voorkeur; en vooral beuken worden gebruikt, waarbij normaliter boomholten dichtbij bosranden of langs wegen liggen. Dat de Rosse vleermuis gebruik maakt van het plangebied wordt niet verwacht. De hollen zijn klein zijn, bevinden zich niet hardhoutbomen (beuk, eik) en bevinden zich niet het voorkeursbiotoop van de soort (oud bos). De planlocatie ligt te midden van een woonwijk op grote afstand van geschikt foerageergebied.

De Gewone grootoorvleermuis is een typische soort van bosgebieden en gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, in spouwmuuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze vormen meestal groepen van 5 tot 25 dieren, in uitzonderingen tot 80 dieren. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, forten, vestingwerken en (kasteel)kelders. Voor deze vleermuis geldt net als bij de Rosse vleermuis dat niet wordt verwacht dat deze soort de boomholtes als verblijfplaats gebruikt, aangezien de locatie niet binnen of in de buurt van zijn favoriete biotoop is, de bosgebieden.

Gezien de geringe omvang van het plangebied zullen de te kappen bomen geen onderdeel vormen van een foerageerroute of een vaste vliegroute. De bomen zijn namelijk niet zo gelegen dat ze direct aansluiten op andere boomgroepen en daarmee leiden naar een foerageergebied of een continue verbinding vormen met een naastgelegen gebied. Uiteindelijk kan geconcludeerd worden dat het plangebied niet van belang is voor vleermuizen.

memonummer:

Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van andere zwaarder beschermde zoogdieren als Noordse woelmuis en Waterspitsmuis die in de provincie voorkomen. Geschikt biotoop voor deze kritische soorten ontbreekt in het plangebied. Op basis van bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere juridisch zwaarder beschermde soorten worden uitgesloten.

Flora

Zoals aangegeven bestaat het terrein uit een grasveld en een tuin met bomen en struiken. Het grasveld heeft een korte vegetatie, die regelmatig wordt gemaaid, waardoor bijzondere en zwaarder beschermde soorten niet worden verwacht. Zwaarder beschermde soorten zijn op het grasveld niet aangetroffen en hun voorkomen wordt op basis van de kort gemaaide grasvegetatie ook uitgesloten. In de tuinen zijn met name karakteristieke tuinplanten als Klimop en rozenstruiken aanwezig en zijn geen bijzondere inheemse flora aangetroffen en te verwachten. Beschermde plantensoorten zijn in Nederland over het algemeen gebonden aan specifieke abiotische factoren (kwel, voedselarm), bijzonder beheer (blauwgraslanden, heide) of bijzondere biotopen (duinen, moerassen, slootkanten, etc.). Deze bijzondere factoren zijn niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van strikt beschermde planten in het plangebied kan worden uitgesloten.

Vogels

De bomen en struiken in de tuinen vormen in potentie geschikt broedterrein voor algemene vogelsoorten als Merel, Houtduif, Koolmees etc.. Bij het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen (het bezoek aan het plangebied vond aan het einde van de broedperiode plaats). Echter, het is waarschijnlijk dat in de broedperiode door verschillende vogelsoorten van de bomen of struiken gebruik is gemaakt om te broeden.

Herpetofauna

Het voorkomen van reptielen in het plangebied is uitgesloten. In de omgeving van het plangebied komen geen (beschermde) reptielen voor en het plangebied is ongeschikt voor de verschillende soorten. Algemene voorkomende amfibieënsoorten zoals de Gewone pad of Bruine kikker zijn incidenteel in de omgeving van het plangebied te verwachten. Beide soorten zullen wijdverspreid in de omgeving voorkomen. Strikt beschermde soorten zoals de Rugstreeppad zullen niet voorkomen in het plangebied. De watergang is ongeschikt voortplantingswater en leefgebied voor deze kritische soort. In de omgeving van het plangebied komen geen strikt beschermde soorten voor.

Vissen

De watergang lag bij het veldbezoek droog, zodat het voorkomen van vissoorten kan worden uitgesloten. In het plangebied is verder geen geschikt habitat aanwezig voor vissen.

Vlinders, libellen, ongewervelde en overige soorten

Het plangebied kent geen bijzondere biotoop voor deze soortgroepen. Beschermde vlinders en libellen in Nederland komen met name in de directe nabijheid van bijzondere habitats voor met unieke waardplanten, vegetaties of bijzondere aquatische omstandigheden. Dergelijke biotopen zijn niet in het plangebied aanwezig. Het voorkomen van overige beschermde soorten kan worden uitgesloten.

Samengevat kan geconcludeerd worden dat plangebied geen leefgebied vormt voor zwaarder beschermde soorten (tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet). Algemeen beschermde soorten (Tabel 1-soorten) zoals Gewone pad en spitsmuizen en muizen zijn wel op het plangebied te verwachten. De aanwezigheid van plangebonden strikt beschermd natuurwaarden op het terrein kan worden uitgesloten op basis van de aanwezige biotopen vastgesteld bij het veldwerk in 2013. Strikt beschermde soorten zoals vleermuizen zijn wel in de directe nabijheid te verwachten maar deze hebben geen directe binding met het plangebied. Het gebied ligt niet in de directe nabijheid van beschermde natuurgebied.

Effectbepaling en Conclusie

Negatieve effecten op door de Flora en faunawet strikt beschermde soorten (tabel 2 en 3-soorten) zijn, aangezien ze niet aanwezig zijn, door de beoogde werkzaamheden uit te sluiten. Algemeen in het plangebied voorkomende soorten zoals muizen, spitsmuizen en Gewone pad kunnen tijdens de uitvoeringsfase verstoord worden. Voor negatieve effecten op de algemene soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Het plangebied kent geen bijzondere beschermde flora en fauna soorten waarop negatieve effecten als gevolg van de ontwikkeling zijn te verwachten. Het aanvragen van een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet, is dan ook niet noodzakelijk.

memonummer:

Het kappen van bomen en verwijderen van struiken in het plangebied kan leiden tot verstoring van broedende vogels. Verstoring van broedende vogels leidt voor de meeste soorten tot negatieve effecten, zoals het in de steek laten van eieren of jongen. Vanuit de Flora- en faunawet is het *verboden om broedende vogels te verstoren*. Hiervoor kan ook geen ontheffing worden verkregen. Om de effecten op broedende vogels weg te nemen, dient de opgaande vegetatie voor het broedseizoen verwijderd te worden, dat wil zeggen voor 15 maart, of dient voor de werkzaamheden een ecooloog ingeschakeld te worden om te constateren of en waar broedende vogels in het plangebied aanwezig zijn. Indien de aanwezigheid van broedvogels niet wordt vastgesteld, kan het project in dat geval doorgang vinden.

Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Als 'veilige' periode voor het uitvoeren van ingrijpende werkzaamheden wordt in het algemeen de periode van half augustus tot november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn.

Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.